

VI. OLVASÓSZOLGÁLAT ÉS TÁJÉKOZTATÁS

2013-ban a Tájékoztatási és Olvasószolgálati Osztály alapvető szolgáltatásai a korábban megszokott rendben működtek. Az év során sok személyi változás történt, de a feladatok ellátásában ez nem okozott jelentős fennakadást.

Tavasszal több munkatársunk is közreműködött a TMT folyóirat Könyvtárunkat bemutató tematikus számának megírásában. Júniusban a Duna minden eddiginél magasabb vízállása miatt a talajvíz betörése okozott gondot raktárainkban, de a könyvvállományban nem esett kár. Június 22-én, a nyári szünet előtt egy lopási kísérlet történt: a szabadpolcos állományból próbáltak meg könyveket eltulajdonítani, a Könyvtár az ügyben rendőrségi feljelentést tett. Ezt követően biztonsági okokból térfigyelő kamerákat helyeztünk el az olvasóteremben, és szigorúbban szabályoztuk az olvasók által behozható saját tárgyak, táskák körét. A III. emeleti felújítási munkálatok miatt nyáron a Könyvtár hosszabb ideig, június 24-étől augusztus 11-éig volt zárva, a Digitális Dolgozószobát olvasóink csak szeptember közepétől használhatták újra. A nyári szünet alatt a szabadpolcon elhelyezett dokumentumokat ellenőriztük és rendeztük át. Megkezdődött könyvtárunk és az MTA kiadványainak teljes körű digitalizálása, a dokumentumok számbavétele, előkészítése és a szükséges nyilvántartások vezetése az osztály feladata. Ebben az évben is részt vettünk az ELTE Múzeum körüli tömbjében szeptember 10-én megrendezett Könyvtári Napon, ahol igyekeztünk megismertetni a diákokkal könyvtárunkat, szolgáltatásainkat, kiadványainkat.

1. Olvasóforgalom, kölcsönzés

2013-ban a Könyvtár regisztrált használóinak száma 5.630 volt; közülük a könyvtárat aktívan használók száma 3.231 fő. Az év során 586 új beiratkozót regisztráltunk (2012-ben 683-at); 166 napi olvasójegyet, 541 regisztrációs jegyet és 77 öt alkalomra szóló látogatójegyet állítottunk ki. Beiratkozási díjából idén nettó 2.279.000 Ft bevételünk volt.

A központi olvasótermeket és a digitális dolgozószobát olvasóink 24.023 alkalommal (2012-ben: 27.206 alkalom) vették igénybe (ebből a digitális dolgozószoba forgalma: 1.499 látogatósi alkalom). A zárt raktári állományból kikért dokumentumok száma némiképp csökkent. Olvasóink az év során 14.959 könyvet kölcsönöztek otthoni használatra (2012-ben 16.553-at). A helyben kölcsönzések száma (raktári kérés

olvasótermi használatra) a könyv olvasóban és a folyóiratban 74.782 volt (2012-ben 82.183 db). A szabadpolcos állomány dokumentumait részben becslésen alapuló statisztikánk szerint kb. 16.000 alkalommal vették kézbe. Előjegyzési és dokumentum-előkészítési kéréseket az on-line katalóguson keresztül, a honlapon elérhető folyóirat-előkészítési úrlapon vagy e-mail-ben küldhettek olvasóink, ezek száma közel 2.000 volt.

A használók tudományos fokozat és foglalkozás szerinti megoszlása (%)

	<i>Könyv</i> olvasó	<i>Folyóirat</i> olvasó
MTA rendes és levelező tagja	1,3	1,9
Egyetemi tanár, tudományok doktora, kandidátus	31,5	17,6
Egyetemi oktató	4,2	19,7
Tudományos kutató, PhD hallgató	19,1	17,3
Nem főfoglalkozású kutató	14,4	27,2
Egyetemi hallgató	20,9	8,1
<i>Egyéb</i>	8,6	8,2
	100,0	100,0

Az állomány használatának megoszlása szakok szerint (%)

Szakcsoport	Könyv	Folyóirat
0 általános művek	1,8	3,1
1/2 filozófia, pszichológia, vallás	15,6	4,0
3 társadalomtudomány	5,9	20,5
5 természettudomány	1,8	13,0
6 alkalmazott tud.	1,1	10,5
7 művészetek	3,7	3,1
80 nyelvtudomány	13,9	15,9
82 irodalomtudomány	35,8	12,6
9 földrajztudomány, régészet, történettudomány	20,5	17,3
Összesen	100,0	100,0

2. Különgyűjtemények olvasói

A Keleti Gyűjtemény olvasótermét olvasóink 5.705 alkalommal vették igénybe és 20.848 könyvet, folyóiratot, illetve kéziratot tanulmányoztak. Az olvasók többsége felsőbb évfolyamos egyetemista és PhD hallgató volt, de a Gyűjtemény rendszeres olvasói között nagy számban található az MTA tagjai és doktorai is. A keleti képzéseket indító felsőoktatási intézmények csoportokban is küldtek első éves hallgatókat, akik könyvtárhasználati, kutatás módszertani segítséget kaptak. A Gyűjtemény kéziratok anyagának felhasználásával munkatársaink kodikológiai és paleográfiai kihelyezett egyetemi órákat tartottak, illetve lehetőséget biztosítottunk arra, hogy egyetemi oktatók itt tartsák meg azokat az órákat, amelyekhez elengedhetetlen a források és azok használatának megismerése. Külföldről nemcsak levélben fordultak hozzánk unikális kézíratainkkal kapcsolatos kérésekkel, hanem gyakran személyesen is a Gyűjteményben kutattak külföldi tudósok a világ minden tájáról.

Kiugróan magas a látogatottsága a Keleti Gyűjtemény digitális honlapjainak, így a kéziratokat teljes terjedelmükben tartalmazó Kaufmann-gyűjtemény a Könyvtár leginkább látogatott honlapja: (16.166/67.176), amelynek tavaly 4.076 visszatérő olvasója volt. Változatlanul igen népszerű a Csoma-gyűjtemény (6.470/15.131), 942 visszatérő olvasóval, harmadik helyen a Ibrahim Müteferrika életéről és nyomdájáról szóló digitális gyűjteményünk áll.

A Kézirattárnak 587 beiratkozott olvasója volt, akik 1.181 könyvtári használat során 59.936 dokumentumot, 69 mappát, 17 csomót, 28 tékát és 6 CD-ROM-ot használtak.

A Kézirattár és Régi Könyvek Gyűjteményében továbbra is kiemelten nagy volt az érdeklődés Kosztolányi Dezső és felesége, továbbá Aczél György és Lengyel József hagyatéka iránt.

A Kézirattár és Régi Könyvek Gyűjteményét a következő nevesebb olvasók vették igénybe: Dávidházi Péter (MTA levelező tagja), Glatz Ferenc (MTA rendes tagja), Gyarmati György (ÁBTL főigazgatója), Heltai János (MTA doktora), Kövér György (MTA doktora), Miskolczi Ambrus (MTA doktora), Monostori Imre (irodalomtörténész, szerkesztő), (Ritók Zsigmond (MTA rendes tagja), Romsics Ignác (MTA rendes tagja), R. Várkonyi Ágnes (MTA levelező tagja), Vásáry István (MTA levelező tagja).

Külföldi kutatók: Gideon Bohak (Izrael), Marie Charbonnel Clermont, (Franciaország), Daniel Cristian-Nicolae (Románia), Niels Gaul (Anglia), Okamoto Yoshiko (Japán), Ulrich Schäfer (Németország).

A Kézirattár honlapjai közül a legtöbben a Radnóti Miklós-honlapot nézték meg (61.378 oldalletöltés, 13.924 egyedi látogató), de szép számban volt látogatója a Pápai Páriz Ferenc (9.194 oldalletöltés, 3222 egyedi látogató) és a Bolyai-honlapnak is (6.775 oldalletöltés, 1914 egyedi látogató).

A Mikrofilmtárban 2013-ban 212 beiratkozott kutató 312 kiszolgálási alkalommal 776 dokumentumot használt; ezek többsége a Keleti Gyűjtemény és a Kézirattár állományvédelmi anyaga volt. Kiemelten nagy volt az érdeklődés a Kaufmann-, a Goldziher- és a Kosztolányi-kéziratokról készült mikrofilmek iránt. A Mikrofilmtárban a hazai olvasók mellett külföldi kutatók is dolgoztak.

A Lukács Archívumba (LAK) 2013-ban 27 külföldi és 11 magyar látogatott el – hosszabb-rövidebb időre – kutatási céllal. Kb. 50-en érdeklődtek telefonon, e-mailben tudományos-filológiai kérdések iránt, valamint személyesen az emlékhely – Lukács György emlékszobája, kéziratai, könyvei, levelezése, családi dokumentumok, fotók stb. – iránt.

Az ELTE Filozófiai Intézete által rendezett „Probleme der Weimarer Moderne” című konferencia résztvevői számára Carlos Eduardo Jordão Machado, az Universidade Estadual Paulista (São Paulo, Brazília) filozófiaprofesszora tartott előadást „Georg Lukács’ Rezeption in Lateinamerika” címmel a LAK-ban.

A Corvinus Egyetem International Study Programs keretében, Christopher Walsch professzor a LAK-ban tartotta a *Közép-európai kultúra* című kurzusának Lukács Györgyről szóló szemináriumát.

3. Tájékoztatás

A Tájékoztatási és Olvasószolgálati Osztály munkatársai személyesen, telefonon, hagyományos és elektronikus levélben adnak tájékoztatást olvasóinknak és a hozzánk forduló érdeklődőknek. 2013-ban a technikai jellegű kérdések (általános információ a könyvtár, ill. a könyvtári rendszer használatáról, szolgáltatásairól, ezekkel kapcsolatos felvilágosítás, ügyintézés) száma kb. hétezer, hosszabb kutatást igénylő referenz kérdés 3.258 volt. Elektronikus hírlevelünkben közel 50 alkalommal adtunk hírt a könyvtári rendezvényekről, eseményekről, próbáhozáféréssel elérhető online adatbázisokról; új

külföldi könyveinkről 10 listát tettünk közzé. Könyvtárunk kiadványait folyóirattárunkban is árusítjuk, ebből 2013-ban nettó 50.326 Ft bevételünk volt.

A Keleti Gyűjtemény kiadványai közvetlenül a Gyűjteményben is megvásárolhatóak, helyi értékesítésükből 50.326 Ft bevétel származott. A Keleti Gyűjtemény továbbra is rendszeresen, tematikus bontásban, a honlapon teszi közzé új beszerzésű külföldi könyveit. Ezen kívül a Gyűjtemény munkatársai személyesen (558 alkalom) telefonon, hagyományos és elektronikus levélben (676 alkalom) adnak tájékoztatást az olvasóknak és a hozzájuk forduló hazai és külföldi érdeklődőknek.

A Kézirattárban személyesen és hosszabb időt igénylő *levélbeli* tájékoztatásban az alábbiak részesültek: a Klassik Stiftung Weimar munkatársának, dr. Yvonne Pietsch-nek Goethe Johann Friedrich Reichardthoz írt leveléről (K 115/22).

4. Használók képzése, oktatás

A Tájékoztatási és Olvasószolgálati Osztály 2013-ban 12 látogatói, ill. hallgatói csoportot fogadott (összesen 188 főt); ezek a következők voltak:

ATALANTA Oktatási Központ hallgatói,
Bicske Barátok Egyesülete tagjai,
Sylvester János Református Gimnázium tanulói,
SZIE Kosáry Domokos Könyvtár könyvtárosai,
Magyar Táncművészeti Főiskola hallgatói, (4 csoport)
KRE BTK angol szakos hallgatói,
KRE BTK magyar nyelvészet szakos hallgatói,
Simmelweis Egyetem Öregdiákok csoportja,
CEU Department of Medieval Studies hallgatói.

Az egyetemek képzési rendjéhez igazodó tavaszi és őszi használó-képzési kurzusainkon 136 fő vett részt, főként bölcsészhallgatók tanáraik kíséretében, valamint érdeklődő olvasók. Ebben az évben egy könyvtár szakos egyetemi hallgatót fogadtunk szakmai gyakorlatra.

2011 óta érhető el honlapunkon a *Minerva* oktatóprogram, mellyel a könyvtári információforrások használatához, a tudományos kutatáshoz kívánunk segítséget nyújtani. 2013-ban 4.731 személy látogatott el erre a webhelyre (2012-ben 4.677), összesen 5.553 alkalommal; a látogatások átlagos időtartama 2 perc körül volt, az új látogatások aránya 84%.

A korábbi évek hagyományai szerint a Kézirattár folytatta a bölcsész MA és PhD hallgatók szaktájékoztatását, illetve elősegítette kisebb szemináriumok helyben történő megtartását, amelyek a gyűjtemények kéziratos anyagára támaszkodtak. Ezek közül megemlítendő a CEU és a PPKE BTK diákjai.

5. Könyvtárközi kölcsönzés

2013-ban a könyvtárközi dokumentumellátás során mintegy 160 hazai könyvtárral álltunk kapcsolatban; a hozzánk beérkezett kérések száma 1.670 volt (2012-ben 1.840), ezekből 710 kérés könyvekre, 960 kérés folyóiratokra vonatkozott. A könyvek kölcsönzésére vonatkozó kérések száma tovább csökkent, a folyóiratcikkek iránti igény évek óta igen nagy. A kért másolatokat kizárólag elektronikus formában szolgáltattuk, fénymásolatkérés nem volt. Munkatársaink közel 12.000 oldalt szkenneltek be (2012-ben kb. 9.600-at); az online előfizetéses adatbázisokból 51 cikket (2012-ben 89-et) küldtek PDF formátumban a kérő könyvtáraknak.

A beérkező könyvkérések számának csökkenése igen sajnálatos; az okok egyike nyilvánvalóan az, hogy a 2013-as év során sem sikerült megoldani az online katalógusunkban az elmúlt 4-5 évben keletkezett rekordok áttöltését a MOKKA-ba. Így százezernél is több régebbi és új beszerzésű könyvünk adata „láthatatlan” a lelőhelykeresésre és kérésindításra egyaránt használt legnagyobb hazai közös katalógusban. Örvendetes viszont, hogy az elektronikus másolatok terén országosan a második legtöbbet szolgáltató könyvtár vagyunk.

Az olvasóink számára indított könyvtárközi kölcsönzési kérések száma továbbra is növekedett, idén 912 db volt (2012-ben 886 db). Ezen belül 31% a külföldről kért dokumentumok aránya: 282 kérés; belföldről 630 dokumentumot kértünk. A kérésekből 789-et eredetiben, 58-at elektronikus formában, 17 darabot fénymásolatban teljesítettek partnereink. Az öt kötetre vonatkozó 50%-os kedvezményes külföldi könyvtárközi kölcsönzést 73 olvasónk vette igénybe. A kölcsönzési díj felét a Könyvtár fizette, ez nettó 267.671 Ft költséget jelentett.

Júniusban az ODR valamennyi szolgáltató könyvtárában, így az MTA KIK-ben is kérdőíves felmérést végeztünk a könyvtárközi kölcsönzést igénybe vevők körében. Ebből kiderült, hogy olvasóink elégedettek a szolgáltatással, és nagyra értékelik a gyors és pontos ügyintézését.

A könyvtárközi kölcsönzés számadatai 2013-ban (dokumentumok, db)

Kérés	Szám	Teljesítés	Eredeti	Nyomtatott	Elektronikus
beérkezett	1670	adott	624	1	961
küldött	912	kapott	789	17	58

6. Raktározás, állományellenőrzés

2013-ban a Gyűjteményfeltáró Osztálytól az Olvasószolgálat 10.104 könyvtári egységet vett át raktározásra, ezek megoszlása a következő: 9.955 db könyv, 71 db CD-ROM, 18 db DVD, 2 db térkép és 58 db Lieferung.

A Duna nyár eleji szokatlanul magas vízállása miatt június 9-én a talajvíz beszivárgott az MTA palotájának alsó szintjeire és a Könyvtár Arany János utcai Pince 2-es raktárának a Duna felé eső területére. Az itt található könyveket sikerült időben biztonságba helyezni, és a Katasztrófavédelem munkatársainak segítségével homokzsákokkal eltorlaszolni a víz útját. Dokumentumokban nem esett kár, kisebb fennakadásokkal a kiszolgálást is biztosítani tudtuk, de a víz visszahúzódása után a takarítás, fertőtlenítés miatt a raktári rend csak néhány hét múlva állt teljesen helyre. Ettől eltekintve, belső raktárainkból az év során rendben zajlott a kiszolgálás. 2013-ban is folyamatosan szállítottuk ki a 200.000-es raktári jelzetű könyvállományt Törökbálintra; így tudjuk biztosítani az új szerzemények belső raktári elhelyezését. A külső raktár éves forgalma (olvasói kérésekre és retrospektív feldolgozásra) több mint 8.000 könyvtári egység volt; a beküldött dokumentumok megoszlása gyűjteményi egységenként: az Olvasószolgálatra 3.037 db könyv, a Folyóirat-olvasóba 2.635 kötet folyóirat, a Keleti Gyűjteménybe 2.340 db könyv, a Kézirattárba 25 db disszertáció, a Levéltárba 189 levéltári doboz és 1.074 levéltári dosszié. A napi dokumentumforgalom mellett sor került a 200.000-es jelzetű könyvállomány (kb. 2.500 pm) áthelyezésére, a jobb helykihasználás érdekében. Munkatársaink számítógépes nyilvántartásban rögzítették a numerus kurrens jelzetű könyvállomány hiányait, és ettől az évtől ebben a formában vezetik a beküldött dokumentumok adatait is. Tavasszal megkezdődött az online katalógusban megtalálható külső raktári könyvek vonalkóddal történő ellátása. Novembertől folyamatosan szállítják be Törökbálintról a Nemzeti Casino dokumentumait, amelyek címlap- és tartalomjegyzék-szkennelés után, raktári jelzettel ellátva kerülnek vissza a helyükre. Az Enciklopédia Kiadó ajándékként 50 pm

mennyiségű könyvet helyeztünk el külső raktárunkban. Ősz óta folyamatos feladat az akadémiai kiadványok előkészítése a tervezett digitalizáláshoz.

A raktárak hőmérséklete és páratartalma egész évben megfelelő volt. Az új raktári területen ebben az évben sor került a megrongálódott ablakok cseréjére, így remélhetőleg a korábban gyakori beázások megszűnnek.

A Lukács Archívumban befejeződött a hagyatéki könyvtár 1850 előtti kiadású könyveinek összeírása – a mintegy 8000 tételből 187 a régi könyv.

Az év során 3 db olvasóink által elvesztett könyv, és 5 db, elhalálozás miatt behajthatatlan tartozásként nyilvántartott dokumentum adatait adtuk át a Gyűjteményszervezési Osztálynak pótlásra, ill. törlésre.

7. Állományvédelem

Kötészeti műhelyünk 2013-ban használta fel az NKA Közgyűjtemények Kollégiuma pályázatán (pályázati azonosító: 3533/100) az előző évben elnyert 350.000 Ft támogatást. Ezt az összeget a Könyvtár saját költségvetéséből 43.600 Ft-tal egészítette ki, a pénzből kis értékű eszközöket és szakmai anyagokat szereztünk be. Ezek felhasználásával sikerült restaurálni a Keleti Gyűjtemény értékes tibeti fanyomatait (650 lap, 352 munkaóra), egy XIX. századi arab nyelvű értelmező szótárt (50 munkaóra) és az *Akadémiai Értesítő* néhány erősen megrongálódott XIX. századi kötetét (20 munkaóra). Restaurálásra összesen kb. 420 munkaórát fordítottunk. A pályázat szakmai beszámolóját a Könyvtár honlapján is közzé tettük: http://konyvtar.mta.hu/download/nka_3533_2012_koteszet.pdf. Ebben az évben is benyújtottuk az NKA-hoz pályázatunkat a műhely gépparkjának felújítására, az elnyert támogatást 2014-ben használjuk fel. Kiemelt feladat volt még a Keleti Gyűjtemény Sinor Dénes-hagyatékának fertőtlenítése, ami 120 munkaórát vett igénybe.

A Könyvtár vezetőségének döntése értelmében a Kötészet ezután az MTA kutatóintézeti könyvtárainak állományából is vállal folyóirat-kötést, térítés ellenében. A SZTAKI Könyvtárával már megállapodás született 121 kötet folyóirat bekötéséről, ebből 50 kötet készült el 2013-ban, a feladat egy része a műhely tervezett költözése miatt 2014-re marad. Ugyanis az év második felében sikerült a Király utcai nagy alapterületű, de igen rossz állapotú bérelt ingatlan helyett új telephelyet találnunk a Könyvkötészet számára, az MTA XI. ker. Etele út 59-61. sz. alatti irodaházának felújított helyiségeiben. Így a külső megrendelésekből várható bevétel és a jóval alacsonyabb

rezsiköltség mellett a műhely költséghatékonyabban működhet. A pozitív változások mellett azonban hátráltatta a napi szakmai munkát az átszervezéssel és a pályázati megrendelésekkel kapcsolatos ügyintézés, egyik munkatársunk hosszú betegsége és halála.

A kötéseten a fentebb említett munkákon kívül 2013-ban 1.635 db könyv, ill. folyóirat kötése készült el (2012-ben 1.899 db), ezek kötésfajták szerinti megoszlása a mellékelt táblázatban látható.

A kötéseti műhely szolgáltatásai az egyes osztályok számára (db)

Kötésfajta	Olvasószolgálat	Folyóírártár	Keleti Gyűjtemény	Levéltár	Összes
ragasztott	1.209	177	82	9	1.477
fűzött	16	12	0	0	28
csíkozott	0	130	0	0	130
összesen	1.225	319	82	9	1.635

2013-ban a Keleti Gyűjtemény az NKA 3543/86 sz. pályázatán elnyert összegből folytatta muzeális értékű tibeti kéziratának és fanyomatainak állományvédelmét. A 2009 óta folyó munka jelen szakaszában portalanítás és apróbb javítások elvégzése után nyolcvan kézirat került új savmentes dobozokba. 626.000 Ft,- került erre a célra felhasználásra a Kézirattárral közösen elnyert 1.000.000 Ft,-ból.

Megvalósult az NKA Könyvtári Kollégiumához 2012-ben restaurálásra benyújtott 3511/3655 sz. pályázat, melynek keretében 1.400.000 Ft-ot kaptunk. A pályázatot a Kézirattár a Keleti Gyűjteménnyel közösen nyújtotta be, az összeget megosztva használtuk fel, a Keleti Gyűjtemény a pályázat keretén belül Kaufmann Dávid méltán világhírű gyűjteményének négy, tudományos és könyvészeti szempontból is jelentős héber kéziratát restauráltatta, összesen 1.000.000 Ft.- értékben.

Az Islamic Manuscript Association restaurálási pályázatának keretén belül nyert 2500 GBP összegű támogatás lehetőséget biztosított a Keleti Gyűjtemény számára két török kézirat restaurálására, illetve a restaurálás menetét és a kéziratokat bemutató honlap elkészítésére. <http://khusraw.mtak.hu/>

2013-ban a Kézirattár, az NKA 3543/86 azonosító számú, a Keleti Gyűjteménnyel közös pályázatán elnyert pénzből 374.000 Ft-ot fordított állományvédelemre. Az

összeből 11 db rossz állapotú, fertőzött, 16–18. századi nyomtatvány állományvédelmét oldottuk meg.

2013-ban az NKA 3511/3655 azonosító számú restaurálási pályázatán nyert 637.795 Ft-ból Vörösmarty Mihály, Kosztolányi Dezső és Szabó Dezső leginkább veszélyeztetett kézirateit, valamint 4 régi könyvet restauráltattunk.

Az állományvédelem szinte kizárólag digitális módon történik. A Keleti Gyűjtemény, a Kézirattár, és a Tájékoztatási és Olvasószolgálati Osztály dokumentumaiból rendelt digitális felvételeket archiváljuk és állományba vesszük. A digitális adathordozókon rögzített anyagok biztonsági másolását folytattuk. Az Agora-program minden rendezvényén készítettünk fotókat, melyeket szintén archiváltunk.

8. Reprográfia

2013-ban a Másoló Műhelyben 219 olvasói megrendelésre 10.540 db fénymásolat készült (2012-ben 28.764 db). A könyvtári célokra készült másolatok száma 3.240 db; ebből 1.663 db hiányos kötetek pótlását vagy állományvédelmi célokat szolgált. A szkennelési megrendelések száma csekély volt: 123 felvétel. A műhely teljes nettó bevétele 2013-ban: 221.323 Ft. Az itt megrendelt másolatok száma évről évre csökken, így – miután munkatársnőnk nyugdíjba vonult – a Másoló Műhely nyitva tartását 2013 novemberétől megszüntettük; a megrendeléseket az Olvasószolgálat munkatársai készítik el, és a Digitális Dolgozószoba ügyeletesétől vehetik át olvasóink. Emellett a folyóirat-olvasóban továbbra is fenn kívánjuk tartani a készpénzfizetés ellenében történő nyomtatás és szkennelés lehetőségét, ami iránt nem csökken az érdeklődés: az év során 2.779 oldalnyi megrendelésből (2012-ben 2.374 oldal) nettó 61.204 Ft bevételünk volt.

A feltölthető kártyával működő két önkiszolgáló másológépen olvasóink 12.710 oldalt fénymásoltak, ill. nyomtattak (2012-ben 13.964 oldal), és 13.501 szkennelt felvételt készítettek (2012-ben 9.691 felvételt). A készülékek szkennelési forgalma nőtt, így a kártyákra feltöltött összegből a Könyvtárnak nettó 249.888 Ft bevétele származott. A pénzürméssel használható önkiszolgáló másológépen kb. 15.800 másolat készült. Saját digitális fényképezőgép használatát 196 alkalommal engedélyeztük, egy-egy cikk vagy rövidebb könyvrészlet felvételéhez.

2010-ben elindított EOD (E-Books on Demand) szolgáltatásunk keretében ebben az évben egy megrendelésre 13 kötetet digitalizáltunk, több mint 4500 oldal

terjedelemben: szépirodalmi és közgazdasági tárgyú műveket; e megrendelésből a Könyvtár nettó bevétele 46.535 Ft volt.

A Keleti Gyűjtemény, helyben is biztosít lehetőséget a reprográfiai igények azonnali kielégítésére, melyből nettó 224.631 Ft bevétel származott.

Keleti Gyűjteményből származó kéziratok és könyvek Mikrofilmtárban készített szkenneléseiből, illetve a Gyűjtemény által kiadott felhasználási engedélyekből 1.145.408 Ft (198.408 Ft; 1.908 EUR és 1.748 USD) bevétel folyt be a Könyvtár számlájára.

A Kézirattárban helyben készült 1769 fénymásolatból 65.453 Ft, a 7256 szkennelésből pedig 268.472 Ft bevétel származott.

Az MTA ELTE Hálózati Kritikai Szövegkiadás Kutatócsoporttal megállapodást kötöttünk Kosztolányi Dezső hagyatékából 4000 (négyezer) lap szkennelésére.

9. Fotótechnikai térítéses szolgáltatások (Felvételek száma)

	2012	2013
Mikrofilm	0	0
Kisfilm	0	0
6x6 vagy színes felvétel	0	0
Digitális felvétel	50	150
Összesen	50	150

Másolatok száma

	2012	2013
Mikrofilm-másolat (m)	117	597
Fotónagyítás (A/3 + A/4)	3	71
Elektrosztatikus nagyítás	654	379
Reflektív szkennelés	12.115	30.875
Mikrofilmszkennelés	-	1644
Összesen	12.889	33.566

A megrendelésekből származó bevétel összege áfa nélkül: 1.897.734.- Ft volt.